

Exercicis resolts.

Mercè Mora. Departament de Matemàtiques. UPC

En aquest document teniu exemples de càlculs amb subespais. Concretament:

I. Si F és un subespai d'un espai vectorial E generat per un conjunt de vectors S .

Exercici 1. (pàg. 2)

- Calcular $\dim F$.
- Donar una base B de F formada per vectors de S .
- Expressar els vectors de $S \setminus B$ com a combinació lineal dels vectors de B .

Exercici 2. (pàg. 3)

- Calcular $\dim F$.
- Donar una base B de F .
- Si S és linealment dependent, expressar el vector zero com a combinació lineal dels vectors de S amb no tots els coeficients iguals a zero.

Exercici 3. (pàg. 5)

- Calcular $\dim F$.
- Donar una base de F formada per vectors de S .
- Donar una base de F no necessàriament formada per vectors de S (que ens anirà molt bé per completar-la fins una base de E).
- Completar bases de F fins una base de E .
- Expressar els vectors de F com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

II. Si F i G són subespais d'un espai vectorial E .

Exercici 4. (pàg. 11)

- Calcular la dimensió i una base de $F \cap G$, si coneixem conjunts generadors de F i de G .

Exercici 5. (pàg. 14)

- Calcular la dimensió i una base de $F \cap G$, si coneixem un conjunt generador de F i G està definit com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

Exercici 6. (pàg. 16)

- Calcular la dimensió i una base de $F \cap G$, si F i G estan definits com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

Exercici 1. Considerem el subespai F generat pel conjunt $S = \{u_1, u_2, u_3, u_4, u_5, u_6\}$ de vectors de \mathbb{R}^4 .

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, u_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, u_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \\ -1 \\ 4 \end{pmatrix}, u_5 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, u_6 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Calculeu la dimensió de F i doneu una base B de F formada per vectors del conjunt S . Expressen els vectors de S que no són de B com a combinació lineal dels vectors de B .

Posem els vectors en columnes i fem transformacions elementals per files fins tenir una matriu escalonada reduïda equivalent per files (és a dir, amb tots els elements de les columnes dels pivots igual a 0 llevat del pivot, que és 1).

$$\begin{aligned} A &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 4 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & 4 & 1 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & 1 & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 0 & 0 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -2 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Aleshores $\dim F = \text{rang} A = 4$

El conjunt $B = \{u_1, u_2, u_3, u_5\}$ és una base de F (ja que els pivots són a les columnes 1, 2, 3, 5).

Els vectors u_4 i u_6 es poden expressar com a combinació lineal dels vectors de B , i els escalars d'aquesta expressió són a les columnes respectives (4,6):

$$u_4 = 2u_1 - u_2 + u_3$$

$$u_6 = u_1 + u_2 - 2u_5.$$

(Exercici: comproveu que efectivament els vectors donats $u_1, u_2, u_3, u_4, u_5, u_6$ satisfan aquestes dues igualtats)

Exercici 2. Considerem el subespai F generat pel conjunt $S = \{u_1, u_2, u_3, u_4, u_5, u_6\}$ de vectors de \mathbb{R}^4 .

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, u_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, u_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \\ -1 \\ 4 \end{pmatrix}, u_5 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, u_6 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Calculeu la dimensió de F i doneu una base B de F . Si S no és L.I., expresseu el vector zero com a combinació lineal dels vectors de S de manera que no tots els coeficients siguin zero.

Posem els vectors per files i fem transformacions elementals per files. Per a tota matriu equivalent per files, el subespai generat per les files no canvia. A l'esquerra de cada matriu s'indica quin és el vector fila en funció dels vectors originals, i a la dreta s'indica si s'ha fet alguna permutació de les files.

$$\begin{array}{c} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \\ u_5 \\ u_6 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & -1 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f2 \\ f3 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix} \sim \begin{array}{c} u_1 \\ u_2 \\ u_3 + u_1 \\ u_4 - u_1 \\ u_5 \\ u_6 - u_1 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f2 \\ f3 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix}$$

$$\sim \begin{array}{c} u_1 \\ u_2 \\ u_3 + u_1 \\ (u_4 - u_1) - (u_3 + u_1) \\ u_5 \\ u_6 - u_1 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f2 \\ f3 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix} \sim \begin{array}{c} u_1 \\ (u_1 + u_3)/3 \\ u_2 \\ 2u_1 + u_3 - u_4 \\ u_5 \\ u_6 - u_1 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f3 \\ f2 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix}$$

$$\sim \begin{array}{c} u_1 \\ (u_1 + u_3)/3 \\ u_2 \\ 2u_1 + u_3 - u_4 - u_2 \\ u_5 \\ u_6 - u_1 - u_2 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f3 \\ f2 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix} \sim \begin{array}{c} u_1 \\ (u_1 + u_3)/3 \\ u_2 \\ 2u_1 - u_2 + u_3 - u_4 \\ u_5 \\ u_6 - u_1 - u_2 + 2u_5 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f3 \\ f2 \\ f4 \\ f5 \\ f6 \end{matrix}$$

$$\sim \begin{array}{c} u_1 \\ (u_1 + u_3)/3 \\ u_2 \\ u_5 \\ 2u_1 - u_2 + u_3 - u_4 \\ -u_1 - u_2 + 2u_5 + u_6 \end{array} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} f1 \\ f3 \\ f2 \\ f5 \\ f4 \\ f6 \end{matrix}$$

El rang de la matriu és 4, per tant generen un subespai de dimensió 4 (és a dir, $F = \mathbb{R}^4$). Els vectors originals corresponents a les files no nul·les són linealment independents, és a dir, u_1, u_3, u_2, u_5 són linealment independents (hem de tenir en compte les permutacions de files que hem fet). Per tant,

$B = \{u_1, u_2, u_3, u_5\}$ és una base de F . D'altra banda, a l'haver posat els vectors per files, les files no nul·les de la matriu equivalent escalonada formen també una base. És a dir,

$$B' = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

és base de F .

Observem que, en aquest cas podríem donar també la base canònica de \mathbb{R}^4 com a base de F , ja que $F = \mathbb{R}^4$.

De les dues últimes files deduïm dues maneres d'expressar el vector zero com a combinació lineal dels vectors de S de manera que no tots els coeficients siguin zero:

$$\begin{aligned} 2u_1 - u_2 + u_3 - u_4 &= 0, \\ -u_1 - u_2 + 2u_5 + u_6 &= 0. \end{aligned}$$

Exercici 3. Sigui F el subespai generat pels vectors u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 de \mathbb{R}^6 , on:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 3 \\ 2 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix}, u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, u_4 = \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}, u_5 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

- i) Doneu una base de F formada per vectors del conjunt $\{u_1, u_2, u_3, u_4, u_5\}$ i expresseu els vectors restants com a combinació lineal dels vectors de la base donada. Quina és la dimensió de F ?
- ii) Doneu una base de F i completeu-la fins una base de \mathbb{R}^6 (és a dir, doneu una base de \mathbb{R}^6 que contingui els vectors de la base de F donada).
- iii) Expresseu els vectors de F com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

- i) Posem els vectors per columnes i escalonem la matriu fins obtenir una matriu escalonada reduïda equivalent per files (és a dir, amb zeros per sobre dels pivots):

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 3 & 2 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \\ 2 & 2 & 0 & 3 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & 4 & 0 \\ 2 & -2 & 2 & 7 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 4 & 1 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 4 & -2 & -2 & 2 \\ 0 & 4 & -2 & -5 & -1 \\ 0 & 2 & -1 & -4 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 4 & 1 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 4 & 1 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 4 & 1 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 & -3 \\ 0 & 2 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 & -3 \\ 0 & 1 & -1/2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1/2 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & -1/2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

El rang de la matriu és 3, ja que té 3 files no nul·les. Per tant, $\dim S = 3$ i una base de F està formada pels vectors que corresponen a les columnes dels pivots. És a dir, $\{u_1, u_2, u_4\}$ és base de F . A més, a la tercera i cinquena columna hi ha els coeficients dels vectors u_3 i

u_5 respecte a la base $\{u_1, u_2, u_4\}$ de F , concretament:

$$u_3 = \frac{1}{2}u_1 - \frac{1}{2}u_2$$

$$u_5 = -2u_1 + u_2 + u_4$$

(Exercici: comproveu que efectivament els vectors donats u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 satisfan aquestes dues igualtats)

- ii) Si dues matrius són equivalents per files, aleshores els vectors fila de les dues matrius generen el mateix subespai. Per tant, si posem els vectors que generen F per files i fem transformacions elementals per files fins obtenir una matriu “escalonada” amb pivots no necessàriament iguals a 1, aleshores els vectors fila d’aquesta matriu generen F :

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 3 & 2 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 4 & 3 & 2 & 3 & 4 & 7 \\ 1 & 2 & 3 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 2 & 4 & 4 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & -5 & -4 & -1 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & -2 & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & -5 & -4 & -1 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & -2 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{3} & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Per tant, $\dim(S) = 3$, i a més:

$$S = \langle u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 \rangle = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} \right\rangle.$$

A més, els 3 vectors fila corresponents a les files no nul·les formen una base de F que podem completar amb els 3 (=6-3) vectors de la base canònica de \mathbb{R}^6 fins tenir una base de \mathbb{R}^6 . Per ser:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{3} & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = 6,$$

podem completar la base trobada de F amb els vectors de la base canònica de \mathbb{R}^6 :

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

És a dir, una base de \mathbb{R}^6 és:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}.$$

Observació. Hem vist a l'apartat *i*) que els vectors u_1, u_2, u_4 formen base. Per a completar aquesta base fins una base de \mathbb{R}^6 , si posem els vectors per columnes, hem d'afegir 3 columnes de manera que el rang de la matriu final sigui 6:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & * & * & * \\ 1 & 1 & 3 & * & * & * \\ 1 & 3 & 2 & * & * & * \\ 2 & 2 & 3 & * & * & * \\ 2 & 0 & 4 & * & * & * \\ 2 & -2 & 7 & * & * & * \end{pmatrix} = 6$$

i en aquest cas no es veu a ull quins poden ser aquests vectors. Podem provar amb 3 vectors a l'atzar de la base canònica i canviar-los si no funciona. Per exemple, provem amb:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Calculem el rang de la matriu (recordeu que si permutem columnes el rang no varia):

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 4 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -2 & 7 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 & 7 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -4 & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

que té rang igual a 6. Per tant, en aquest cas podem completar la base $\{u_1, u_2, u_4\}$ amb els

vectors:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

iii) **Mètode I.**

Un vector genèric $x = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^6$ és d' F si és combinació lineal dels vectors de la base

$\{u_1, u_2, u_4\}$ trobada al primer apartat, i això passa si $\text{rang}(u_1, u_2, u_4, x) = \text{rang}(u_1, u_2, u_4) = 3$.

Fem transformacions elementals per files a la matriu (u_1, u_2, u_4, x) :

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 1 & 1 & 3 & x_2 \\ 1 & 3 & 2 & x_3 \\ 2 & 2 & 3 & x_4 \\ 2 & 0 & 4 & x_5 \\ 2 & -2 & 7 & x_6 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 4 & -2 & x_3 - x_1 \\ 0 & 4 & -5 & x_4 - 2x_1 \\ 0 & 2 & -4 & x_5 - 2x_1 \\ 0 & 0 & -1 & x_6 - 2x_1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 0 & 0 & x_3 - x_1 - 2(x_2 - x_1) \\ 0 & 0 & -3 & x_4 - 2x_1 - 2(x_2 - x_1) \\ 0 & 0 & -3 & x_5 - 2x_1 - (x_2 - x_1) \\ 0 & 0 & -1 & x_6 - 2x_1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 0 & 0 & x_1 - 2x_2 + x_3 \\ 0 & 0 & -3 & -2x_2 + x_4 \\ 0 & 0 & -3 & -x_1 - x_2 + x_5 \\ 0 & 0 & -1 & -2x_1 + x_6 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 0 & 1 & 2x_1 - x_6 \\ 0 & 0 & -3 & -2x_2 + x_4 \\ 0 & 0 & -3 & -x_1 - x_2 + x_5 \\ 0 & 0 & 0 & x_1 - 2x_2 + x_3 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 0 & 1 & 2x_1 - x_6 \\ 0 & 0 & 0 & -2x_2 + x_4 + 3(2x_1 - x_6) \\ 0 & 0 & 0 & -x_1 - x_2 + x_5 + 3(2x_1 - x_6) \\ 0 & 0 & 0 & x_1 - 2x_2 + x_3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 & x_1 \\ 0 & 2 & -1 & x_2 - x_1 \\ 0 & 0 & 1 & 2x_1 - x_6 \\ 0 & 0 & 0 & 6x_1 - 2x_2 + x_4 - 3x_6 \\ 0 & 0 & 0 & 5x_1 - x_2 + x_5 - 3x_6 \\ 0 & 0 & 0 & x_1 - 2x_2 + x_3 \end{pmatrix}$$

El rang de la matriu obtinguda és 3 si i només si les tres últimes files són nul·les, que equival a que es satisfacin les tres equacions lineals:

$$6x_1 - 2x_2 + x_4 - 3x_6 = 0, 5x_1 - x_2 + x_5 - 3x_6 = 0, x_1 - 2x_2 + x_3 = 0.$$

Per tant,

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^6 : 6x_1 - 2x_2 + x_4 - 3x_6 = 0, 5x_1 - x_2 + x_5 - 3x_6 = 0, x_1 - 2x_2 + x_3 = 0 \right\}.$$

Mètode II. Posem els vectors per files i fem transformacions elementals per files fins tenir una matriu escalonada reduïda per files (és a dir, amb zeros damunt dels pivots):

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 3 & 2 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 4 & 3 & 2 & 3 & 4 & 7 \\ 1 & 2 & 3 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim (\text{veure apartat ii}) \sim \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{3} & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 1 & 1 & 0 & 0 & 4/3 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 0 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 0 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Una possible base de F és $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 0 \\ -1 \\ -2/3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1/3 \end{pmatrix} \right\}.$

Un vector $\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^6$ és de F si i només si és combinació lineal dels vectors de la base de F ,

és a dir, si i només si es compleix:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 0 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & x_5 & x_6 \end{pmatrix} = \text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 0 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \end{pmatrix} = 3.$$

Per calcular el rang de la matriu de l'esquerra, permutem la tercera i quarta columnes i escalonem:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 0 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{1} & 1 & 1/3 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & x_5 & x_6 \end{pmatrix} \stackrel{(1)}{=} \text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & 0 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 0 & 2 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & \mathbf{1} & 0 & 1 & 1/3 \\ x_1 & x_2 & x_4 & x_3 & x_5 & x_6 \end{pmatrix}$$

$$\stackrel{(2)}{=} \text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & 0 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 0 & 2 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & \mathbf{1} & 0 & 1 & 1/3 \\ 0 & x_2 & x_4 & x_3 + x_1 & x_5 - x_1 & x_6 - 2x_1 \end{pmatrix},$$

$$\stackrel{(3)}{=} \text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & 0 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 0 & 2 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & \mathbf{1} & 0 & 1 & 1/3 \\ 0 & 0 & x_4 & x_3 + x_1 - 2x_2 & x_5 - x_1 + x_2 & x_6 - 2x_1 + \frac{2}{3}x_2 \end{pmatrix},$$

$$\stackrel{(4)}{=} \text{rang} \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 0 & 0 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 0 & 2 & -1 & -2/3 \\ 0 & 0 & \mathbf{1} & 0 & 1 & 1/3 \\ 0 & 0 & 0 & x_3 + x_1 - 2x_2 & x_5 - x_1 + x_2 - x_4 & x_6 - 2x_1 + \frac{2}{3}x_2 - \frac{1}{3}x_4 \end{pmatrix},$$

on:

(1) Hem permutat les columnes 3a i 4a;

(2) 4a fila := 4a fila + $(-x_1) \times$ 1a fila;

(3) 4a fila := 4a fila + $(-x_2) \times$ 2a fila;

(4) 4a fila := 4a fila + $(-x_4) \times$ 3a fila.

El rang de la matriu obtinguda és 3 si i només si la quarta fila és nul·la, és a dir, si si i només si es satisfà el sistema d'equacions lineals homogeni següent:

$$\left. \begin{aligned} x_1 - 2x_2 + x_3 &= 0 \\ -x_1 + x_2 - x_4 + x_5 &= 0 \\ -2x_1 + \frac{2}{3}x_2 - \frac{1}{3}x_4 + x_6 &= 0 \end{aligned} \right\}.$$

Per tant,

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^6 : x_1 - 2x_2 + x_3 = 0, -x_1 + x_2 - x_4 + x_5 = 0, -2x_1 + \frac{2}{3}x_2 - \frac{1}{3}x_4 + x_6 = 0 \right\}.$$

Observació. Les equacions dels sistemes obtinguts amb els dos mètodes no són les mateixes tot i que el conjunt de solucions que defineixen és el mateix.

Exercici: comproveu que efectivament els 5 vectors donats u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 de F satisfan aquest sistema d'equacions lineals homogeni.

Exercici 4. Sigui F el subespai generat pels vectors u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 de \mathbb{R}^6 , on:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 3 \\ 2 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix}, u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, u_4 = \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}, u_5 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix};$$

i G el subespai generat pels vectors v_1, v_2, v_3, v_4 de \mathbb{R}^6 , on:

$$v_1 = \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}, v_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, v_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 6 \\ 3 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, v_4 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix},$$

Doneu una base i la dimensió del subespai $F \cap G$.

Calculem primer una base de F i una base de G . Hem vist a l'exercici 3 (pàgina 6) que $\dim F = 3$ i una possible base de F és $\{b_1, b_2, b_3\}$ on:

$$b_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, b_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, b_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Calculem una base de G . Posem els vectors que generen G per files i fem transformacions elementals per files fins tenir una matriu escalonada amb pivots no necessàriament iguals a 1:

$$\begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 3 & 6 & 3 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 3 & 6 & 3 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Obtenim una matriu escalonada amb 4 files no nul·les. Per tant, $\dim G = 4$ i una base està formada pels 4 vectors donats, $\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$. Un vector w de la intersecció $F \cap G$ serà de la forma:

$$w = \alpha_1 b_1 + \alpha_2 b_2 + \alpha_3 b_3 = \beta_1 v_1 + \beta_2 v_2 + \beta_3 v_3 + \beta_4 v_4,$$

on $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4 \in \mathbb{R}$. Resolem el sistema homogeni amb 6 equacions i 7 incògnites $(\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4)$ que s'obté de la segona igualtat:

$$\alpha_1 b_1 + \alpha_2 b_2 + \alpha_3 b_3 - \beta_1 v_1 - \beta_2 v_2 - \beta_3 v_3 - \beta_4 v_4 = 0$$

és a dir,

$$\alpha_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} + \alpha_2 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \alpha_3 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} - \beta_1 \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix} - \beta_2 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix} - \beta_3 \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 6 \\ 3 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} - \beta_4 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$$

que té per matriu de coeficients:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -3 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -3 & 0 & -3 & 0 \\ 1 & 2 & 0 & -3 & -1 & -6 & 0 \\ 2 & 2 & 3 & 0 & 0 & -3 & -1 \\ 2 & 1 & 3 & 0 & -2 & 0 & -1 \\ 2 & 0 & 1 & -4 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

Per a resoldre el sistema, fem transformacions elementals fins tenir un sistema equivalent amb matriu escalonada reduïda:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -3 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -3 & 0 & -3 & 0 \\ 1 & 2 & 0 & -3 & -1 & -6 & 0 \\ 2 & 2 & 3 & 0 & 0 & -3 & -1 \\ 2 & 1 & 3 & 0 & -2 & 0 & -1 \\ 2 & 0 & 1 & -4 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \sim \dots \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

El rang de la matriu de coeficients del sistema equivalent obtingut és 5, i la solució té $2(=7-5)$ graus de llibertat. Per tant, $\dim(F \cap G) = 2$. Les variables principals són $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \beta_2, \beta_4$. Les variables lliures són β_1 i β_3 . La solució és de la forma:

$$\begin{pmatrix} \alpha_1 \\ \alpha_2 \\ \alpha_3 \\ \beta_1 \\ \beta_2 \\ \beta_3 \\ \beta_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3\beta_1 \\ 3\beta_3 \\ -2\beta_1 - \beta_3 \\ \beta_1 \\ 0 \\ \beta_3 \\ 0 \end{pmatrix}, \beta_1, \beta_3 \in \mathbb{R}.$$

Els vectors de la intersecció els tindrem en funció dels paràmetres β_1 i β_3 . Concretament, s'obtenen substituïnt o bé els valors d' $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ a l'expressió $w = \alpha_1 b_1 + \alpha_2 b_2 + \alpha_3 b_3$ o bé els valors de $\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$ a l'expressió $w = \beta_1 v_1 + \beta_2 v_2 + \beta_3 v_3 + \beta_4 v_4$. Si substituïm les α 's obtenim:

$$\begin{aligned} w &= \alpha_1 b_1 + \alpha_2 b_2 + \alpha_3 b_3 = 3\beta_1 b_1 + 3\beta_3 b_2 + (-2\beta_1 - \beta_3) b_3 \\ &= \beta_1 (3b_1 - 2b_3) + \beta_3 (3b_2 - b_3) \end{aligned}$$

Per tant,

$$F \cap G = \langle 3b_1 - 2b_3, 3b_2 - b_3 \rangle = \langle 3 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} - 2 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}, 3 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} \rangle = \langle \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 6 \\ 3 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \rangle$$

Observem que si substituïm les β 's s'obté el mateix resultat:

$$\begin{aligned} w &= \beta_1 v_1 + \beta_2 v_2 + \beta_3 v_3 + \beta_4 v_4 = \beta_1 v_1 + 0v_2 + \beta_3 v_3 + 0v_4 \\ &= \beta_1 v_1 + \beta_3 v_3 \end{aligned}$$

Per tant,

$$F \cap G = \langle v_1, v_3 \rangle = \langle \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 6 \\ 3 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \rangle$$

Per tant, $\dim(F \cap G) = 2$ i una base de $F \cap G$ és $\left\{ \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 6 \\ 3 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$.

Exercici 5. Sigui F el subespai generat pels vectors u_1, u_2, u_3, u_4, u_5 de \mathbb{R}^6 , on:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 3 \\ 2 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix}, u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, u_4 = \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}, u_5 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix};$$

i G el subespai solució del sistema:

$$\begin{aligned} 3x_1 + x_2 - x_5 - x_6 &= 0 \\ 2x_1 - x_2 + 3x_3 + x_4 + x_5 &= 0 \\ 5x_1 - x_2 + 3x_3 - x_6 &= 0 \end{aligned}$$

Doneu una base i la dimensió del subespai $F \cap G$.

Calculem primer una base de F . Hem vist a l'exercici 3 (pàgina 6) que $\dim F = 3$ i una possible base de F és $\{b_1, b_2, b_3\}$ on:

$$b_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, b_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, b_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Per tant, els vectors de F són de la forma

$$w = \alpha_1 b_1 + \alpha_2 b_2 + \alpha_3 b_3 = \alpha_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} + \alpha_2 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \alpha_3 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha_1 \\ \alpha_1 + \alpha_2 \\ \alpha_1 + 2\alpha_2 \\ 2\alpha_1 + 2\alpha_2 + 3\alpha_3 \\ 2\alpha_1 + \alpha_2 + 3\alpha_3 \\ 2\alpha_1 + \alpha_3 \end{pmatrix}.$$

Imposem ara que $w \in G$, és a dir, que satisfaci el sistema que defineix els vectors de G :

$$\begin{aligned} 3x_1 + x_2 - x_5 - x_6 &= 3\alpha_1 + (\alpha_1 + \alpha_2) - (2\alpha_1 + \alpha_2 + 3\alpha_3) - (2\alpha_1 + \alpha_3) \\ &= -4\alpha_3 = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2x_1 - x_2 + 3x_3 + x_4 + x_5 &= 2\alpha_1 - (\alpha_1 + \alpha_2) + 3(\alpha_1 + 2\alpha_2) + (2\alpha_1 + 2\alpha_2 + 3\alpha_3) + (2\alpha_1 + \alpha_2 + 3\alpha_3) \\ &= 8\alpha_1 + 8\alpha_2 + 6\alpha_3 = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 5x_1 - x_2 + 3x_3 - x_6 &= 5\alpha_1 - (\alpha_1 + \alpha_2) + 3(\alpha_1 + 2\alpha_2) - (2\alpha_1 + \alpha_3) \\ &= 5\alpha_1 + 5\alpha_2 - \alpha_3 = 0 \end{aligned}$$

Per tant, hem de resoldre el sistema:

$$\begin{aligned} -4\alpha_3 &= 0 \\ 8\alpha_1 + 8\alpha_2 + 6\alpha_3 &= 0 \\ 5\alpha_1 + 5\alpha_2 - \alpha_3 &= 0 \end{aligned}$$

La matriu del sistema és:

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & -4 \\ 8 & 8 & 6 \\ 5 & 5 & -1 \end{pmatrix} \sim \dots \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

La matriu té rang 2. Per tant, el sistema té $1(=3-2)$ grau de llibertat, és a dir, $\dim(F \cap G) = 1$. Donem les variables principals α_1 i α_3 en funció de la variable lliure α_2 :

$$\begin{aligned} \alpha_1 &= -\alpha_2 \\ \alpha_3 &= 0. \end{aligned}$$

Un vector genèric de $F \cap G$ és, doncs,

$$w = \begin{pmatrix} \alpha_1 \\ \alpha_1 + \alpha_2 \\ \alpha_1 + 2\alpha_2 \\ 2\alpha_1 + 2\alpha_2 + 3\alpha_3 \\ 2\alpha_1 + \alpha_2 + 3\alpha_3 \\ 2\alpha_1 + \alpha_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\alpha_2 \\ (-\alpha_2) + \alpha_2 \\ (-\alpha_2) + 2\alpha_2 \\ 2(-\alpha_2) + 2\alpha_2 + 0 \\ 2(-\alpha_2) + \alpha_2 + 0 \\ 2(-\alpha_2) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\alpha_2 \\ 0 \\ \alpha_2 \\ 0 \\ -\alpha_2 \\ -2\alpha_2 \end{pmatrix} = \alpha_2 \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix}, \quad \alpha_2 \in \mathbb{R}$$

Per tant, $\dim(F \cap G) = 1$ i una base és $\left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix} \right\}$

Exercici 6. *Segui F el subespai solució del sistema:*

$$\begin{aligned}x_1 - x_2 + x_3 - x_4 + x_5 - x_6 &= 0 \\x_1 + x_2 - 3x_3 - 2x_4 - 2x_5 - x_6 &= 0\end{aligned}$$

i G el subespai solució del sistema:

$$\begin{aligned}3x_1 + x_2 - x_5 - x_6 &= 0 \\2x_1 - x_2 + 3x_3 + x_4 + x_5 &= 0 \\5x_1 - x_2 + 3x_3 - x_6 &= 0\end{aligned}$$

Doneu una base i la dimensió del subespai $F \cap G$.

El subespai $F \cap G$ és solució del sistema:

$$\begin{aligned}x_1 - x_2 + x_3 - x_4 + x_5 - x_6 &= 0 \\x_1 + x_2 - 3x_3 - 2x_4 - 2x_5 - x_6 &= 0 \\3x_1 + x_2 - x_5 - x_6 &= 0 \\2x_1 - x_2 + 3x_3 + x_4 + x_5 &= 0 \\5x_1 - x_2 + 3x_3 - x_6 &= 0\end{aligned}$$

Fem transformacions elementals per files a la matriu del sistema pert a tenir un sistema equivalent:

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & -3 & -2 & -2 & -1 \\ 3 & 1 & 0 & 0 & -1 & -1 \\ 2 & -1 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 5 & -1 & 3 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \sim \dots \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & -4/5 & 1/5 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 7/5 & 8/5 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 9/5 & -6/5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -7/5 & 8/5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

El rang de la matriu és 4. El sistema té 2(=6-4) graus de llibertat. Per tant, $\dim(F \cap G) = 2$. Donem les variables principals x_1, x_2, x_3, x_4 en funció de les variables lliures x_5, x_6 :

$$\begin{aligned}x_1 &= \frac{4}{5}x_5 - \frac{1}{5}x_6 \\x_2 &= -\frac{7}{5}x_5 - \frac{8}{5}x_6 \\x_3 &= -\frac{9}{5}x_5 + \frac{8}{5}x_6 \\x_4 &= \frac{7}{5}x_5 - \frac{8}{5}x_6\end{aligned}$$

Els vectors solució del sistema són de la forma:

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{4}{5}x_5 - \frac{1}{5}x_6 \\ -\frac{7}{5}x_5 - \frac{8}{5}x_6 \\ -\frac{9}{5}x_5 + \frac{8}{5}x_6 \\ \frac{7}{5}x_5 - \frac{8}{5}x_6 \\ x_5 \\ x_6 \end{pmatrix} = x_5 \begin{pmatrix} \frac{4}{5} \\ -\frac{7}{5} \\ -\frac{9}{5} \\ \frac{7}{5} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + x_6 \begin{pmatrix} -\frac{1}{5} \\ -\frac{8}{5} \\ \frac{8}{5} \\ -\frac{8}{5} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad x_5, x_6 \in \mathbb{R}$$

Una base de $F \cap G$ és, doncs:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 4/5 \\ -7/5 \\ -9/5 \\ 7/5 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1/5 \\ -8/5 \\ 8/5 \\ -8/5 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

Una altra base s'obté si multipliquem els vectors de la base anterior per escalars no nuls. Per exemple:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 4 \\ -7 \\ -9 \\ 7 \\ 5 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ -8 \\ 8 \\ -8 \\ 0 \\ 5 \end{pmatrix} \right\}$$